

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/827

z 20. mája 2016

o obnove mandátu Európskej skupiny pre etiku vo vede a v nových technológiách

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

keďže:

- (1) Článok 2 Zmluvy o Európskej únii stanovuje hodnoty, na ktorých je Únia založená, a článok 6 priznáva Chartu základných práv rovnakú právnu silu, ako majú zmluvy, a stanovuje, že základné práva predstavujú všeobecné zásady práva Únie.
- (2) Európska komisia 20. novembra 1991 rozhodla o zahrnutí etiky do rozhodovacieho procesu o politikách Spoločenstva v oblasti výskumu a technologického rozvoja, a to zriadením skupiny poradcov pre etické dôsledky biotechnológie (ďalej len „SPEB“).
- (3) Komisia sa 16. decembra 1997 rozhodla nahradiť SPEB Európskou skupinou pre etiku vo vede a v nových technológiách (ďalej len „ESE“), pričom mandát skupiny rozšírila na všetky oblasti, v ktorých sa uplatňuje veda a technológia. Mandát ESE sa následne predlžoval, naposledy rozhodnutím Komisie 2010/1/EÚ⁽¹⁾. Nadišiel čas predĺžiť mandát o ďalších päť rokov a následne vymenovať nových členov.
- (4) Úlohou skupiny ESE je poskytovať Európskej komisii etické usmernenia – či už na požiadanie Komisie alebo z vlastnej iniciatívy a po dohode s Komisiou. Komisia môže upriamiť pozornosť skupiny ESE na oblasti, ktorým Európsky parlament a Rada prikladajú veľký etický význam.
- (5) Mali by sa stanoviť pravidlá zverejňovania informácií členmi skupiny.
- (6) Osobné údaje by sa mali spracúvať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001⁽²⁾.
- (7) Rozhodnutie 2010/1/EÚ by sa malo zrušiť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Mandát

Mandát Európskej skupiny pre etiku vo vede a v nových technológiách (ďalej len „ESE“) sa obnovuje na obdobie piatich rokov.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Komisie 2010/1/EÚ z 23. decembra 2009 o obnove mandátu Európskej skupiny pre etiku vo vede a nových technológiách (Ú. v. EÚ L 1, 5.1.2010, s. 8).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

Článok 2

Úloha

Úlohou ESE je radiť Komisii v etických otázkach súvisiacich s vedou a novými technológiami, ako aj v otázkach širších spoločenských dôsledkov pokroku v tejto oblasti, a to buď na žiadosť Komisie alebo na žiadosť predsedu ESE, so súhlasom útvarov Komisie. Skupina preto:

- a) identifikuje, vymedzuje a skúma etické otázky, ktoré prináša vývoj v oblasti vedy a technológií;
- b) usmerňuje formou analýz a odporúčaní, ktoré sa zameriavajú na podporu etickej tvorby politík EÚ s riadnym zohľadnením Charty základných práv Európskej únie.

Článok 3

Konzultácie

Komisia môže so skupinou konzultovať akúkoľvek otázku spadajúcu do rozsahu článku 2. V tomto kontexte môže Komisia upriamiť pozornosť skupiny na oblasti, ktorým Parlament a Rada prikladajú veľký etický význam.

Článok 4

Členstvo a menovanie

1. ESE má najviac 15 členov. Členovia musia byť kompetentní v oblastiach spadajúcich do rozsahu článku 2.
2. Členovia vykonávajú svoju funkciu osobne. Komisii radia vo verejnom záujme a nezávisle od akéhokoľvek vonkajšieho ovplyvňovania. Členovia včas informujú Komisiu o akomkoľvek konflikte záujmov, ktorý by mohol narušiť ich nezávislosť.
3. Členov menuje predseda Komisie na návrh komisára zodpovedného za výskum, vedu a inováciu po tom, ako predložia kandidatúru na základe výzvy na vyjadrenie záujmu o členstvo v skupine ESE a absolvujú výberové konanie pod dohľadom výberovej komisie na základe kritérií stanovených v odsekoch 4 a 6 tohto článku.
4. Pri navrhovaní zloženia skupiny ESE sa výberová komisia usiluje zaistiť čo najvyššiu mieru odbornosti, pluralizmu a geografickej vyváženosti, ako aj vyváženého zastúpenia relevantných znalostí a oblastí záujmu, pričom zohľadní osobitné úlohy skupiny ESE, druh požadovaných odborných znalostí a odozvu na výzvu na vyjadrenie záujmu. Skupina ESE je nezávislá, pluralistická a multidisciplinárna.
5. Každý člen skupiny ESE sa vymenúva na funkčné obdobie dva a pol roka. Na konci funkčného obdobia možno jeho menovanie obnoviť. Členstvo v skupine ESE je obmedzené najviac na tri funkčné obdobia.
6. Pri výbere kandidátov na členstvo v skupine sa prihliada na tieto faktory a kritériá:
 - a) Zloženie skupiny musí zaručovať nezávislé, múdre a prezieravé poradenstvo najvyššej kvality. Dôveryhodnosť skupiny vychádza z rovnováhy kvalít jej členiek a členov, ktorí spoločne zastupujú diapazón postojov celej Európy. Striktne sa uplatňuje rodová rovnosť a náležite sa zohľadňuje vyváženosť vekového i geografického zloženia.
 - b) Členmi skupiny musia byť medzinárodne uznávaní odborníci, ktorých výsledky preukazujú excelentnosť a skúsenosti na európskej i globálnej úrovni.

- c) Členovia musia odrážať široký prierezový rozsah mandátu skupiny vrátane filozofie a etiky, prírodných a spoločenských vied a práva. Sami seba však nesmú považovať za zástupcov konkrétneho odboru, svetonázoru či výskumného smeru – musia mať širokú víziu, ktorá kolektívne odráža chápanie významného aktuálneho diania i nových trendov vrátane inter-, trans- a multidisciplinárnej perspektívy, ako aj potrebu etického poradenstva na európskej úrovni.
- d) Okrem preukázateľnej reputácie musí mať skupina ako celok skúsenosti s poskytovaním etického poradenstva tvorcom politik získať v širokej škále členských štátov, ako aj na európskej a medzinárodnej úrovni.
- e) V skupine musia byť zastúpení členovia so skúsenosťami z orgánov ako poradné rady a výbory, vládni poradcovia, vnútroštátne etické rady, univerzity a výskumné ústavy. Pre skupinu môžu byť hodnotní členovia so skúsenosťami z viacerých štátov, ako aj členovia z krajín mimo Európskej únie.
7. Členovia skupiny ESE sa vyberú na základe verejnej výzvy na vyjadrenie záujmu, v ktorej sa stanoví modalita predloženia úplnej prihlášky. Komisia túto výzvu uverejní na webových stránkach domény Europa. Zároveň sa zabezpečí odkaz z Registra expertných skupín Komisie a podobných subjektov (ďalej len „register expertných skupín“) na stránku domény Europa.
8. Nominácie možno predkladať za predpokladu, že nominovaní dodržia modalitu predloženia úplnej prihlášky.
9. Zoznam členov ESE Komisia uverejní v registri expertných skupín.
10. Vhodní kandidáti, ktorí neboli vymenovaní podľa odseku 2 tohto článku, sa zaradia na rezervný zoznam. Predseda Komisie môže vymenovať členov z rezervného zoznamu.
11. Ak niektorý člen nie je ďalej schopný účinne prispievať k práci skupiny ESE, ak odstúpi alebo ak nespĺňa podmienky stanovené v článku 339 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, predseda Komisie môže na zvyšok funkčného obdobia pôvodného člena menovať jeho náhradníka z rezervného zoznamu.

Článok 5

Fungovanie

1. Za koordináciu a organizáciu práce skupiny ESE a zabezpečenie funkcií jej sekretariátu zodpovedá Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu v úzkej spolupráci s predsedom skupiny ESE.
2. Skupina ESE si spomedzi svojich členov jednoduchou väčšinou hlasov zvolí predsedu a podpredsedu na celé ich funkčné obdobie.
3. Členovia skupiny ESE a prizvaní odborníci sú viazaní povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo stanovené v zmluvách a ich vykonávacích predpisoch, ako aj bezpečnostné predpisy Komisie týkajúce sa ochrany utajovaných skutočností EÚ stanovené v rozhodnutiach Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁾ a (EÚ, Euratom) 2015/444 ⁽²⁾. Ak tieto povinnosti nedodržia, Komisia môže prijať všetky primerané opatrenia.
4. Pracovný program skupiny ESE, ktorý zahŕňa etické analýzy z jej vlastnej iniciatívy, schvaľuje Komisia. V každej žiadosti o etickú analýzu sa uvedú parametre požadovanej analýzy. Ak sa Komisia obráti na skupinu ESE so žiadosťou o radu, určí lehotu, v rámci ktorej má byť toto poradenstvo poskytnuté.
5. Stanoviská skupiny ESE zahŕňajú súbor odporúčaní. Zakladajú sa na prehľade o aktuálnom stave vedeckého a technologického pokroku v danej oblasti a dôkladnej analýze predmetnej etickej otázky. O odporúčaníach skupiny ESE musia byť informované príslušné útvary Komisie.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽²⁾ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

6. Skupina ESE funguje kolegiálne a usiluje sa o konsenzus členov. Skupina ESE prijme rokovací poriadok na základe štandardného rokovacieho poriadku pre skupiny odborníkov so súhlasom zástupcu Komisie. Pracovné postupy sa navrhnu tak, aby sa zaistila aktívna účasť všetkých členov na činnostiach skupiny.

7. Skupina ESE bežne zasadá v priestoroch Komisie, podľa pravidiel a harmonogramu stanoveného Komisiou. Skupina ESE by sa mala počas 12 mesiacov stretnúť najmenej šesťkrát, čo by malo byť asi dvanásť pracovných dní ročne. Podľa potreby možno po dohode so zástupcom Komisie zorganizovať aj ďalšie zasadnutia.

Na účely prípravy analýz skupiny ESE a v závislosti od dostupnosti zdrojov môže zástupca Komisie:

- podľa potreby prizvať odborníkov a predstaviteľov relevantných mimovládnych alebo zastupiteľských organizácií *ad hoc* v záujme výmeny názorov. Komisia tiež môže *ad hoc* a dočasne zapojiť do účasti na práci skupiny ESE externých odborníkov, ak sa to považuje za potrebné na pokrytie širokého spektra etických otázok spojených s pokrokom vedy a nových technológií,
- iniciovať vypracovanie štúdií zameraných na zozbieranie všetkých potrebných vedeckých a technických informácií,
- povoliť zriadenie pracovných skupín na posúdenie konkrétnych otázok,
- nadväzovať užšie vzťahy so zástupcami rôznych etických orgánov v členských štátoch a tretích krajinách.

Okrem toho Komisia zorganizuje verejné zasadnutie za okrúhlym stolom na podporu dialógu a zvýšenie transparentnosti každého stanoviska skupiny ESE. Skupina ESE nadviaže užšie väzby s útvarmi Komisie dotknutými témami, na ktorých skupina pracuje.

8. Skupina sa musí snažiť o dosiahnutie konsenzu. Ak sa však stanovisko neprijme jednohlasne, musí uvádzať všetky odlišné názory („menšinové stanoviská“) spolu s menami nesúhlasiacich členov. Stanovisko sa zašle predsedovi Komisie alebo zástupcovi, ktorého určí predseda. Každé stanovisko sa po prijatí bezodkladne uverejní a predloží Európskemu parlamentu a Rade Európskej únie.

9. Ak si prevádzkové okolnosti vyžadujú promptnejšie poradenstvo, než by umožňoval postup prijatia stanoviska, možno poskytnúť krátke vyhlásenia alebo iné formy analýzy, na ktoré podľa potreby nadviaže plnohodnotnejšia analýza vo forme stanoviska, pričom sa zabezpečí transparentnosť ako pri každom inom stanovisku. Stanoviská sa uverejnia a sprístupnia na webových stránkach skupiny ESE. Ak to skupina ESE považuje za potrebné, môže v rámci svojho pracovného programu po dohode so zástupcom Komisie svoje stanovisko aktualizovať.

10. Rokovania skupiny ESE sú dôverné. Po dohode so zástupcom Komisie môže skupina ESE jednoduchou väčšinou hlasov členov rozhodnúť o sprístupnení svojich rokovaní verejnosti.

11. Všetky relevantné dokumenty spojené s činnosťami skupiny ESE (napríklad programy zasadnutí, zápisnice, stanoviská a návrhy účastníkov) sa zverejnia buď v registri expertných skupín, alebo odkazom z registra na vyhradenú webovú stránku. Výnimky zo zverejnenia sú možné, ak by sa zverejnením dokumentu mohla porušiť ochrana verejného alebo súkromného záujmu v zmysle článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ⁽¹⁾.

12. Predseda ESE je pred ukončením jej funkčného obdobia zodpovedný za vypracovanie správy o jej činnosti. Táto správa sa uverejní a poskytne v súlade s postupom uvedeným v odseku 11.

Článok 6

Výdavky na zasadnutia

1. Účastníkom podieľajúcim sa na činnostiach skupiny ESE neprislúcha za poskytované služby odmena.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

2. Cestovné a diéty spojené so zasadnutiami skupiny ESE uhrádza Komisia v súlade s platnými pravidlami.
3. Tieto výdavky sa uhrádzajú v medziach disponibilných rozpočtových prostriedkov pridelených v rámci ročného postupu pridelovania finančných prostriedkov.

Článok 7

Záverečné ustanovenia

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* a nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Rozhodnutie 2010/1/EÚ sa týmto zrušuje.

V Bruseli 20. mája 2016

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER
